

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē bālakāṇḍē
॥ saptaṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptaśaṣṭitamah sargaḥ ॥

śrīrāmēṇa maurvīmārōpya dhanuṣaḥ pūraṇē kṛtē tasya bhaṅgō
viśvāmitrājñayā janakēna rājānaṃ daśarathamāhvayituṃ
mantriṇāṃ prēṣaṇam

janakasya vacaḥ śrutvā
viśvāmitrō mahāmuniḥ |
dhanurdarśaya rāmāya
iti hōvāca pārthivam ॥ 1.67.1 ॥

tataḥ sa rājā janakaḥ
sacivān vyādidēśa ha |
dhanurānīyatāṃ divyaṃ
gandhamālyānulēpitam ॥ 1.67.2 ॥

janakēna samādiṣṭāḥ
sacivāḥ prāviśan puram |
taddhanuḥ purataḥ kṛtvā
nirjagmuramitaujasaḥ ॥ 1.67.3 ॥

nṛṇāṃ śatāni pañcāśad
vyāyatānāṃ mahātmanām |

mañjūṣāmaṣṭacakrāṃ tām
samūhastē kathañcana || 1.67.4 ||

tāmādāya sumañjūṣā -
māyasīm yatra taddhanuḥ |
surōpamaṃ tē janaka -
mūcurnṛpatimantriṇaḥ || 1.67.5 ||

idaṃ dhanurvaram rājan
pūjitaṃ sarvarājabhiḥ |
mithilādhipa rājendra
darśanīyaṃ yadīcchasi || 1.67.6 ||

tēṣāṃ nṛpō vacaḥ śrutvā
kṛtāñjalirabhāṣata |
viśvāmitraṃ mahātmānaṃ
tāvubhau rāmalakṣmaṇau || 1.67.7 ||

idaṃ dhanurvaram brahma -
ñjanakairabhipūjitaṃ |
rājabhiśca mahāvīryai -
raśaktaiḥ pūritaṃ tadā || 1.67.8 ||

naitat suragaṇāḥ sarvē
sāsurā na ca rākṣasāḥ |
gandharvayakṣapavarāḥ
sakinnaramahōragāḥ || 1.67.9 ||

kva gatirmānuṣāṇāṃ ca
dhanuṣō'sya prapūraṇē |

ārōpaṇē samāyōgē

vēpanē tōlanē tathā || 1.67.10 ||

tadētaḍ dhanuṣāṃ śrēṣṭha -

mānītaṃ munipuṅgava |

darśayaitanmahābhāga

anayō rājaputrayōḥ || 1.67.11 ||

viśvāmitraḥ sarāmastu

śrutvā janakabhāṣitam |

vatsa rāma dhanuḥ paśya

iti rāghavamabravīt || 1.67.12 ||

maharṣērvacanād rāmō

yatra tiṣṭhati taddhanuḥ |

mañjūṣāṃ tāmapāvṛtya

drṣṭvā dhanurathābravīt || 1.67.13 ||

idaṃ dhanurvaram divyaṃ

saṃsprśāmīha pāṇinā |

yatnavāṃśca bhaviṣyāmi

tōlanē pūraṇē'pi vā || 1.67.14 ||

bāḍhamityabravīd rājā

muniśca samabhāṣata |

līlayā sa dhanurmadhyē

jagrāha vacanānmunēḥ || 1.67.15 ||

paśyatāṃ nṛsahasrāṇāṃ

bahūnāṃ raghunandanah |

ārōpayat sa dharmātmā
salīlamiva taddhanuḥ || 1.67.16 ||

ārōpayitvā maurvīm ca
pūrayāmāsa taddhanuḥ |
tad babhañja dhanurmadhyē
naraśrēṣṭhō mahāyaśāḥ || 1.67.17 ||

tasya śabdō mahānāsī -
nnirghātasamaniḥsvanaḥ |
bhūmikampaśca sumahān
parvatasyēva dīryataḥ || 1.67.18 ||

nipētuśca narāḥ sarvē
tēna śabdēna mōhitāḥ |
varjayitvā munivaram
rājānaṃ tau ca rāghavau || 1.67.19 ||

pratyāśvastē janē tasmin
rājā vigatasādhvasaḥ |
uvāca prāñjalirvākyaṃ
vākyaññō munipuṅgavam || 1.67.20 ||

bhagavan dṛṣṭavīryō mē
rāmō daśarathātmajaḥ |
atyadbhutamacintyaṃ ca
atarkitamidaṃ mayā || 1.67.21 ||

janakānāṃ kulē kīrti -
māhariṣyati mē sutā |

sītā bhartāramāsādyā
rāmaṃ daśarathātmajam || 1.67.22 ||

mama satyā pratijñā sā
vīryaśulkēti kauśika |
sītā prāṇairbahumatā
dēyā rāmāya mē sutā || 1.67.23 ||

bhavatō'numatē brahma -
ñśīghraṃ gacchantu mantriṇaḥ |
mama kauśika bhadraṃ tē
ayōdhyāṃ tvaritā rathaiḥ || 1.67.24 ||

rājānaṃ praśritairvākyai -
rānayantu puraṃ mama |
pradānaṃ vīryaśulkāyāḥ
kathayantu ca sarvaśaḥ || 1.67.25 ||

muniguptau ca kākutsthau
kathayantu nṛpāya vai |
prītiyuktaṃ tu rājāna -
mānayantu suśīghragāḥ || 1.67.26 ||

kauśikastu tathētyāha rājā cābhāṣya mantriṇaḥ |
ayōdhyāṃ prēṣayāmāsa dharmātmā kṛtaśāsanān |
yathāvṛttaṃ samākhyātumānētum ca nṛpaṃ tathā || 1.67.27 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
bālakāṇḍē saptaśaṣṭitamah sargaḥ ||